

Gennem en modernisering og ajourføring af vigtige erhvervslove har folketinget gennem de senere år på en betydningsfuld måde bidraget til at fremme konkurrencen inden for erhvervslivet, og regeringen agter at følge denne linje op. Det er min opfattelse, at der herigennem kan ydes det mest effektive bidrag til en sund og velafbalanceret pris- og indkomstdannelse inden for erhvervslivet.

Imidlertid må det erkendes, at den helt frie konkurrence repræsenterer en idealtilstand, som aldrig vil blive realiseret, og at det derfor er nødvendigt at give mulighed for kontrol med og indgreb over for monopoler og konkurrencebegrænsninger og overfor prisdannelsen på de områder, hvor konkurrencen ikke er tilstrækkelig effektiv. Den gældende lovgivning, der tager sigte herpå, består dels af monopolloven fra 1955 og af prisindseendeloven, der har fået sit nuværende indhold i 1966. Begge disse love er gennemført af et enigt folketing. Hertil kommer den særlige lov om anmeldelse af vejledende priser, hvilken lov senest blev ændret den 18. juni 1969.

Fremsættelsen af det foreliggende lovforslag må ses på baggrund af de erfaringer, der er indvundet ved administrationen af denne lovgivning. Når regeringen har fundet det nødvendigt at foreslå en lovgivning om øjeblikkeligt stop for priser, takster og honorarer for tjenesteydelser, må dette ses i forbindelse med, at beføjelsen i lov om vejledende priser til at give bindende kalkulationsregler særligt har været benyttet på dette område, og når den ikke har været benyttet hertil i endnu videre omfang, skyldes det blandt andet, at erfaringen viser, at det er særlig vanskeligt at give kalkulationsregler for tjenesteydelseområdet. Af kontrolmæssige og administrative grunde er det derfor fundet mere hensigtsmæssigt at gennemføre indgrebene på disse områder i form af et generelt prisstop. Det vil være rimeligt at give monopoltilsynet mulighed for at dispensere, og her tænkes særligt på sådanne tilfælde, hvor nødvendige omkostningsstigninger har et sådant omfang, at det ikke vil være rimeligt at lade de pågældende erhvervsdrivende bære dem selv.

Gennemføres et sådant øjeblikkeligt prisstop for tjenesteydelser, mener jeg ikke, at der vil være tilstrækkelig grund til at holde den resterende del af loven om vejledende priser i kraft, bortset fra at anmeldelsespligten for vejledende priser overføres fra den gældende lov til lovforslaget. Denne anmeldelsespligt vil således kunne være en støtte for monopoltilsynet ved anvendelsen af loven om indseende med priser. Ifølge denne lov kan monopoltilsynet samtidig med at iværksætte en undersøgelse af pris- og avanceforholdene inden for særlige områder fastsætte prisstop for tidsrum af indtil 6 måneder. Viser en foretagen undersøgelse, at der forekommer urimelige priser, kan monopoltilsynet herefter fastsætte højestpriser og -avancer for indtil 6 måneder ad gangen.

Gennem denne lov vil monopoltilsynet således kunne udøve en aktiv overvågen af pris- og avancedannelsen inden for hele erhvervs-